

● Sacro Monte di San Vivaldo în Valdelsa (Italia), format din 17 capele și peste 30 grupuri plastice din teracotă policromă, executate între 1500–1515, este prezentat după restaurare, în nr. 4/1975 al revistei „Antichita viva”.

● La Pinacoteca provincială din Bari a fost deschisă expoziția „La izvoarele romanului. Puglia secolul al XI-lea”. Cu acest prilej s-a prezentat și un voluminos catalog (354 pag., 300 ilustrații și 24 planșe, desene, schițe). Expoziția face parte dintr-un ciclu intitulat „Expoziția de artă în Puglia din antichitate pînă în vremea rococoului”.

● Unul din cele mai vechi și mai frumoase castele din Spania — Manzanera el Real a fost în întregime restaurat. Dependințele, curțile, coridoarele, turnurile, camerele readuc în actualitate frumusețea vechiului și celebrului castel spaniol („Espagne culturelle”, 49, 1976).

● În anticul Tamassos din Cipru s-a descoperit un altar dedicat Afroditei-Astarte, situat la nordul templului construit în secolele V–IV î. e. n. De asemenea, au mai fost descoperite câteva sculpturi interesante: cea a unui cal și a unui călăreț trac cu căciulă din blană de vulpe; Afrodita așezată pe un tron; un grup sculptural reprezentînd răpirea unei femei (Kulturbrief, 2, 1976).

● La Landenburg am Neckar a avut loc cea de-a doua reuniune a experților pentru elaborarea unui studiu asupra salvării și revitalizării centrelor istorice și vechilor cartiere ale orașelor din Europa. Au participat specialiști din Belgia, Bulgaria, Franța, Grecia, Anglia, Italia, Iugoslavia, Canada, Olanda, Polonia, Ungaria, S.U.A., Cipru și R. F. Germania. S-a stabilit, cu acest prilej, să se inițieze anchete naționale în legătură cu salvarea orașelor istorice, iar rezultatele să fie transmise comisiei germane pentru UNESCO. (Chronique culturelle” 5, 1976).

● Mănăstirea din localitatea Martinje din Iugoslavia, veche de 400 de ani, va fi mutată la o distanță mai mare de 1 km, întrucît pe vechiul amplasament încep lucrările de construcție a unei hidrocentrale. Fiecare fragment va fi fotografiat ca și toate detaliile de interior (zidurile mănăstirii fiind pictate cu scene religioase), pentru ca mănăstirea să păstreze întocmai aspectul inițial („Medjunarodnaia jizn, 10, 1976).

● Premiul „Pietro Torta”, instituit de Ateneul venețian în memoria inginerului Torta, pasionat promotor al lucrărilor de conservare și restaurare a Veneției, decernat anual unor personalități care s-au distins în promovarea sau executarea unor acțiuni de salvare a anticei cetăți a lagunelor, a fost atribuit în 1976 lui René Huyghe (care a contribuit la adoptarea

legii pentru salvarea Veneției), lui John Mc Andrew — S.U.A. (care a efectuat importante lucrări de restaurare în centrul istoric al orașului) și lui Emilio Fioretti (șeful echipei de restauratori ai bazilicii San Marco). (L’Unita 13 septembrie, 1976).

● Arheologul Rex Keating care a participat la acțiunile întreprinse sub egida UNESCO pentru conservarea monumentelor nubiene a ajuns la concluzia că în Nubia, înainte de a fi fost cucerită de faraonii egipteni din perioada Regatului Vechi (mileniul al treilea) s-au dezvoltat circa 7 culturi diferite ale unor popoare africane care au exercitat o puternică influență asupra dezvoltării culturii egiptene și invers cum se considera, pînă acum. Toate aceste concluzii se găsesc formulate în cartea recent apărută „Salvarea Nubiei”, care se sprijină pe rezultatele a peste 30 de expediții în cursul cărora au fost studiate vestigiile a circa 1000 de așezări („New York Times”, 12 oct., 1976).

● În peștera Sierra de Cubitas din Cuba au fost descoperite, o serie de desene care datează din perioada precolumbiană și reprezintă figuri de oameni, animale domestice și diferite figuri geometrice („Mlada fronta”, 261, 1976).

● Erehteionul, vestitul templu de pe Acropola ateniană, una dintre capodoperele arhitecturii antice grecești, va fi acoperit de un cub climatizat din material plastic transparent pentru a fi protejat de poluare. Construit, din marmură, la sfîrșitul secolului al V-lea î. e. n., în stil ionic, vestitul templu are marmura roasă pe o porțiune de aproape jumătate de centimetru („Cultura i jizn”, 10, 1976).

● Pe baza schițelor originale datînd de la începutul secolului trecut, specialiștii sovietici au început lucrările de restaurare a Manejului, renumit monument al arhitecturii moscovite, construit în 1812 și devenit în 1931 prima clădire permanentă de expoziții din Europa. Lucrările de restaurare se vor încheia în 1979 („Pravda”, 12 dec., 1976).

● În cursul săpăturilor efectuate pe teritoriul anticului oraș babilonian Isin arheologii au dat la iveală vestigiile templului zeiței Gula. Zidurile au o grosime de 3 m și sînt făcute din pămînt uscat fiind placate cu cărămizi. Din inscripțiile de pe pereți și de pe pavajul curților reiese că templul a funcționat din perioada primei dinastii Isin (secolele XX–XIX î. e. n.) pînă la Nabucodonosor al II-lea (secolul al VI-lea î. e. n.) („Neues Deutschland”, 264, 1976).

● Departamentul pentru antichități al Greciei a hotărît să plaseze în jurul cariatidelor de pe Acropole un acoperămînt de lemn care să protejeze statuile de intemperii și poluare. Se studiază un sistem de aerisire în interiorul acestui strat protector. În partea vestică a

Parthenonului va începe detașarea statuiilor de pe friză, care urmează să fie expuse în Muzeul complexului de pe Acropole. Ele vor fi înlocuite cu copii fidele („Junge Welt”, 261, 1976).

● Salba de palate din localitățile-reședință de vară din secolul al XVIII-lea au fost aproape în întregime restaurate. Peterhof, Pușkino (fostul Țarskoe Selo — reședința Ecaterinei a II-a), distruse de naziști și-au recăpătat vechea strălucire și stau la dispoziția vizitatorilor („Pravda”, 307, 1976).

● Maurice și Paulette Deribere au publicat recent în Editura „France Empire” cartea intitulată „Adevărurile de pe Insula Paștelui”, în care demonstrează că insula a început să fie populată în secolul al XII-lea, iar în secolul al XVIII-lea, cînd a fost descoperită de olandezul Roggweeen, avea circa 5 000 locuitori. În urma unor epidemii și a reducerii populației la situația de sclavi, care au fost vinduți în special în America, în 1877 populația insulei număra numai 100 persoane. Execuția și transportarea vestitelor statui rămîn încă un mister.

● În tot cursul anului în Spania au fost organizate expoziții cu monumentele naționale reprezentative pentru diferitele regiuni ale țării („Espagne culturelle”, 80, 1977).

● „Hispania nostra”, asociație pentru apărarea patrimoniului cultural, a fost recent creată în Spania, din inițiativă particulară. Asociația își propune să încurajeze orice inițiativă care are drept scop reabilitarea patrimoniului cultural național, să contribuie la promovarea ideilor legate de cunoașterea valorii patrimoniului cultural spaniol, importanței sociale a acestuia („Espagne culturelle”, 79, 1977).

● La Leningrad a început restaurarea palatului guvernatorului general al Petersburgului, construit în prima jumătate a secolului al XVII-lea. Cu această ocazie au fost descoperite circa 30 000 plăci de teracotă cu desene. Printre acestea se află și unul din primele portrete ale lui Petru I. După ce lucrările de restaurare vor lua sfîrșit, în palat se va deschide un muzeu al epocii lui Petru I („Aurora”, 15, 1977).

● De curînd au fost descoperite urme din străvechiul zid al Atenei construit de Temistocle la 480 î. e. n. pentru a proteja orașul împotriva cotropitorilor. La Tanagra, la 70 km de capitala Greciei, au fost descoperite sute de morminte din aceeași perioadă, statuete și amfore pictate („Le Monde”, 15 august 1977).

● Lingă Păetum, vestit pentru ruinele grecești și romane, s-au descoperit urmele unei biserici din evul mediu și o serie de fresce foarte bine conservate. Editura Universității din Salerno pregătește un interesant volum cuprînzînd rezultatele descoperirilor arheologice din această regiune („Bolletino italiano”, 14, 1977).

Nicolae N. RĂDULESCU